

SXEDIO.57F

1.12.1924: ΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ ΙΕΡΩΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΑΑΛΙΑΜΝΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΥΓΟΡΟΥ ΓΙΑ ΑΠΕΙΘΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΝΑ ΕΦΡΜΟΣΟΥΝ ΤΟ ΝΕΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ (ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟ) ΤΟ 1924.

Στην εγκύκλιο του Αχιεπισκόπου Κυρίλλου προς τον Κυπριακό λαό για να εφαρμόσει από τις **10** Μαρτίου **1924** το Γρηγοριανό Ημερολόγιο δεν υπάκουσαν οι ιερείς του Παραλιμνίου και της Αυγόρου που αρνήθηκαν να εφαρμόσουν το νέο Ημερολόγιο καθιστάμενοι έτσι οι πρώτοι οπαδοί του παλαιού Ημερολογίου ή Παλιοημερολογίτες όπως ονομάστηκαν αργότερα.

Οι Ιερείς Παραλιμνίου, ωστόσο μεταμελήθηκαν αργότερα, ενώ εκείνοι της Αυγόρου που ήσαν τρεις, αρνήθηκαν να υπακούσουν, πράγμα που απειλούσε τη δημιουργία σχίσματος στην Εκκλησία για ένα μεγάλο διάστημα.

Η Ιερά Σύνοδος επέβαλε στους μεν Παραλιμνίτες ιερωμένους επιεικώς αργία και στους απαγόρευσε επ' αόριστο να ιεροπρακτούν στους δε τρεις ιερείς της Αυγόρου επέβαλε την εσχάτη των εκκλησιαστικών ποινών, την καθαίρεση.

Τις ποινές ανήγγελλε η εφημερίδα της Λευκωσίας "Ελευθερία" στις **4** Φεβρουαρίου, **1924** (Μεταγλώττιση):

"Η Ιερά Σύνοδος της Κυπριακής Εκκλησίας αφού συνεδρίασε την Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη αυτής της εβδομάδας (ο Μητροπλίτης Κερύνειας δεν προσήλθε-είχε διαφωνήσει με την καθιέρωση του νέου ημερολογίου) ασχολήθηκε με πειθαρχικά παραπτώματα των ιερών Παραλιμνίου και Αυγόρου, γιατί δεν συμμορφώθηκαν προς τη Συνοδική εγκύκλιο της **8/21** Μαρτίου για την εφαρμογή του νέου ημερολογίου.

Στους Ιερείς Παραλιμνίου που εκδήλωσαν εγγράφως τη μεταμέλεια τους και ζήτησαν την επικείκεια και συγγνώμη της Ιεράς Συνόδου, για το

παράπτωμά τους, η Σύνοδος πολύ επικεικώς κρίνοντας τούτο επέβαλε σ' αυτούς αργία από κάθε ιεροπραξία επ' αόριστο.

Στους ιερείς Αυγόρου Παπακωνσταντίνο Παπά Πέτρου, Παπά Γεώργιον Αδάμου και Χ" Παπαμιχαήλ Χ" Λουκά, που ασέβησαν και δεν υπάκουσαν στη Συνοδική απόφαση και έγιναν παραίτιοι σχισμάτων στην Εκκλησία με ανατροπή της τάξης και ευκοσμίας Της, επέβαλε την εσχάτη των εκκλησιαστικών ποινών, την καθαίρεση.

Η Ι. Σύνοδος δεν μπόρεσε να ασχοληθεί με το ζήτημα του ιεροδιδασκαλείου γιατί δεν προσήλθαν ο Π. Μητροπολίτης Κερύνειας και ο Παν. Ηγούμενος Κύκκου στις συνεδρίες της γι' αυτό ανέβαλε τις περαιτέρω εργασίες της".

Στην απόφαση για καθαίρεση των τριών Ιερέων επενέβη ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας και ειγνησθήκε στον Αρχιεπίσκοπο αναθεώρηση της συνοδικής απόφασης μέχρι να αποφανθεί για το ημερολόγιο Πανορθόδοξη Σύνοδος.

Ο Αρχιεπίσκοπος όμως απάντησε ότι ήταν επικίνδυνο να επεμβαίνει μια Εκκλησία και να καλεί τους Χριστιανούς άλλης Εκκλησίας σε απειθαρχία στην προϊσταμένη τους αρχή (Ελευθερία 18.10.1924-μεταγλώττιση):

"Ο Μ. Πατριάρχης Αλεξανδρείας κ. Φώτιος έγραψε με την τελευταία ταχυδρομική ευκαιρία φιλικό γράμμα προς τον Μ. Αρχιεπίσκοπο Κύπρου σε σχέση προς τη καθαίρεση των ιερέων Αυγόρου, οι οποίοι επέμειναν στην μη παραδοχή του νέου Ημερολογίου.

Ποιο ακριβώς είναι το περιεχόμενο της επιστολής του Πατριάρχη Αλεξανδρείας δεν εγνώσθη διότι ο Μ. Αρχιεπίσκοπος θεώρησε ορθότερο να μη κοινοποιηθεί επί του παρόντος η επιστολή. Φαίνεται όμως, από όσα πληροφορηθήκαμε, ότι ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας εισηγήθηκε αναθεώρηση της συνοδικής απόφασης μέχρις ότου αποφανθεί για το ημερολόγιο Πανορθόδοξη Σύνοδος.

Ο Μ. Αρχιεπίσκοπος Κύπρου απάντησε στον Μ.

Πατριάρχη Αλεξανδρείας υποδεικνύοντας μεταξύ άλλων όπως λέγεται, το επικίνδυνο της ενθάρρυνσης των χριστιανών μιας Εκκλησίας σε απειθαρχία προς την προϊστάμενη εκκλησιαστική αρχή".

Ο Αρχιεπίσκοπος προχώρησε σε πιο δυναμικά μέτρα και κίνησε αγωγή εναντίον των τριών ιερέων της Αυγόρου και ζήτησε δάταγμα του δικαστηρίου που να τους απαγορεύει να ιερουργούν γιατί είχαν καθαιρεθεί (Ελευθερία 15.11.1924):

" Η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου ήγειρεν ήδη διά των δικηγόρων κ.κ. Πασχάλη και Υιού, αγωγήν εν τω Επαρχιακώ Δικαστηρίω Αμμοχώστου κατά των πρώην ιερέων Αυγόρου Κωνσταντίνου Παπαπέτρου, Γεωργίου Χ" Αδάμου και Μιχαήλ Χ" Λουκά.

Η Α. Μακαριότης ήγειρε την αγωγήν εν τη ιδιότητι του ως Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, ως Εκκλησιαστικός αρχηγός της εκκλησιαστικής περιφέρειας Αρχιεπισκοπής και ως πρόεδρος της Ιεράς Συνόδου και αξιεί:

1. Όπως διά δικαστικής αποφάσεως απαγορευθώσιν οι εναγόμενοι από του να επεμβαίνωσιν εις τα της Ορθοδόξου Εκκλησίας του χωρίου Αυγόρου και οιασδήποτε άλλης Ορθοδόξου Εκκλησίας της επαρχίας Αμμοχώστου και να τελώσιν οιανδήποτε ιεροπραξίαν εν εκκλησία και εκτός αυτής ως Ιερείς, καθ' ότι ως πρώην τοιούτοι καθηρέθησαν υπό του αρμοδίου Εκκλησιαστικού Δικαστηρίου, ήτοι της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Κύπρου, δυνάμει αποφάσεως της υπό ημερομηνίαν 2 Οκτωβρίου 1924, δεόντως κοινοποιηθείσης εις τους εναγομένους.

2. Όπως αποδεχθώσιν οι εναγόμενοι να μη φέρωσι το ιερατικόν σχήμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

3. Όπως καταδικασθούν αλληλεγγύως εις την πληρωμήν των εξόδων και τελών της αγωγής.

Η Α. Μακαριότης εξήτησε και έλαβεν ήδη προσωρινόν διάταγμα, διά του οποίου διατάττονται οι εναγόμενοι να μη επεμβαίνωσιν εις τα της Ορθοδόξου Εκκλησίας του χωρίου Αυγόρου και οιασδήποτε άλλας

Ορθόδοξους Εκκλησίας της επαρχίας Αμμοχώστου και να μη τελώσιν οιαδήποτε ιεροπραξίαν εν Εκκλησία και εκτός αυτής ως ιερείς.

Το ληφθέν προσωρινόν διάταγμα θα συζητηθή την 1ην Δεκεμβρίου 1924, ημέραν καθ' ην ορισθώσι και τα επίδικα θέματα της αγωγής".

(Μεταγλώττιση)

" Η Α. Μ. ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου ήγειρε ήδη μέσω των δικηγόρων κ.κ. Πασχάλη και Υιού, αγωγή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου κατά των πρώην ιερέων Αυγόρου Κωνσταντίνου Παπαπέτρου, Γεωργίου Χ" Αδάμου και Μιχαήλ Χ" Λουκά.

Η Α. Μακαριότης ήγειρε την αγωγή με την ιδιότητά του ως Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, ως Εκκλησιαστικός αρχηγός της εκκλησιαστικής περιφέρειας Αρχιεπισκοπής και ως πρόεδρος της Ιεράς Συνόδου και αξιεί:

1. Οπως με δικαστική απόφαση απαγορευθούν οι εναγόμενοι από του να επεμβαίνουν στα θέματα της Ορθόδοξης Εκκλησίας του χωριού Αυγόρου και οποιασδήποτε άλλης Ορθόδοξης Εκκλησίας της επαρχίας Αμμοχώστου και να τελούν οιαδήποτε ιεροπραξία στην εκκλησία και εκτός αυτής ως Ιερείς, καθότι ως πρώην ιερείς καθαιρέθησαν από το αρμόδιο Εκκλησιαστικό Δικαστήριο, δηλαδή την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Κύπρου, σύμφωνα με απόφαση της υπό ημερομηνία 2 Οκτωβρίου 1924, που κινηποιήθηκε δεόντως στους εναγόμενους.

2. Οπως αποδεχθούν οι εναγόμενοι να μη φέρουν το ιερατικό σχήμα της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

3. Οπως καταδικασθούν αλληλεγγυα στην πληρωμή των εξόδων και τελών της αγωγής.

Η Α. Μακαριότης ζήτησε και έλαβε ήδη προσωρινό διάταγμα, με το οποίο διατάσσονται οι εναγόμενοι να μη επεμβαίνουν στα θέματα της Ορθόδοξης Εκκλησίας του χωριού Αυγόρου και οποιασδήποτε άλλης Ορθόδοξης Εκκλησίας της

επαρχίας Αμμοχώστου και να μη τελούν οιαδήποτε ιεροπραξία στην Εκκλησία και εκτός αυτής ως ιερείς.

Το προσωρινό διάταγμα που εκδόθηκε θα συζητηθεί την **1η Δεκεμβρίου 1924**, ημέρα κατά την οποία θα ορισθούν και τα επίδικα θέματα της αγωγής".

Η υπόθεση παρουσιάστηκε στο δικαστήριο όπου όπως αναφέρθηκε ο πρώτος κατηγορούμενος είχε καθαιρεθεί ενώ στους άλλους δυο είχε επιβληθεί απλώς αργία.

Η υπόθεση παρουσιάστηκε στο δικαστήριο ύστερα από ένα σχεδόν χρόνο, (**Ελευθερία 16.9.1925-μεταγλώττιση**):

"Την περασμένη Δευτέρα κινήθηκε αγωγή στο επαρχιακό δικαστήριο Αμμοχώστου από μέρους του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου εναντίον των τριών ιερέων Αυγόρου, από τους οποίους ο μιν ένας καθαιρέθηκε από την Ιερά Σύνοδο, οι δε άλλοι δυο υποβλήθηκαν σε αργία για το ότι δεν σεβάστηκαν την απόφαση της Εκκλησίας της Κύπρου για την εφαρμογή του νέου ημερολογίου.

Με την αγωγή ζητείται όπως οι εναγόμενοι διαταχθούν να μη επεμβαίνουν στα θέματα της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Κύπρου και να παύσουν από του να τελούν οιαδήποτε εκκλησιαστική ιεροπραξία.

Δικάσιμη ημέρα ορίστηκε η **3 Οκτωβρίου**.

Ταυτοχρόνως ζητήθηκε προσωρινό διάταγμα το οποίο έδωσε ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου με το οποίο διατάσσονται οι εναγόμενοι να παύσουν από του να ιεροπραττούν μέχρι την αποπεράτωση της αγωγής.

Δικηγόρος του Μακαριωτάτου εμφανίστηκε ο κ. Ιωάννης Κληρίδης".

Οι τρεις ιερείς της Αυγόρου όμως συνέχιζαν να ιεουργούν και στις **30 Οκτωβρίου 1925** η υπόθεση ακούστηκε στο Δικαστήριο Αμμοχώστου όπου οι τρεις δήλωσαν ότι σέβονταν τις αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου και έτσι η αγωγή αποσύρθηκε τελικά (**Ελευθερία 30.10.1925-μεταγλώττιση**):

Την περασμένη Τετάρτη έγινε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου η εισαγωγή της αγωγής του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου εναντίον των ιερέων Αυγόρου, ενώπιον του Προέδρου κ. Ντίκινσον και του Παρέδρου Δικαστού κ. Χριστόπουλου.

Μετά την έκθεση του ιστορικού της αγωγής, ο δικηγόρος της υπεράσπισης των δυο αργών ιερέων δήλωσε ότι αυτοί σεβάστηκαν, σέβονται και θα σώβονται τις αποφάσεις της Ιεράς Συνόδου, όταν δε κλήθηκαν από τον Πρόεδρο επανέλαβαν τη δήλωση αυτή.

Υστερα από την επίσημη αυτή δήλωση η αγωγή εναντίον τους αποσύρθηκε, ο δε πρόεδρος με λίγες πολύ έντονες λέξεις επέστησε την προσοχή τους ότι οφείλουν υπακοή στην ανώτερη Εκκλησιαστική Αρχή.

Όσον αφορά τον πρώτο εναγόμενο, που έχει καθαιρεθεί η υπεράσπιση παραδέχθηκε ότι αυτός ιερόπραττε και μετά την καθαίρεση του, αλλά αυτό οφειλόταν σε ανωτέρα βία, η οποία εξασκείτο σ' αυτόν από την κοινότητα, η οποία φανατίστηκε τόσο στο ημερολογιακό ζήτημα, ώστε να μη ακούει κανένα. Επί πλέον η υπεράσπιση αρνήθηκε ότι το δικαστήριο είχε δικαιοδοσία να επιληφθεί της αγωγής διότι επρόκειτο για ζήτημα καθαρά θρησκευτικό, ισχυρίστηκε δε ότι ο ναός της Αυγόρου ανήκει στην κοινότητα και δεν έχει δικαίωμα ο Αρχιεπίσκοπος να ζητεί όπως οποιοσδήποτε επεμβαίνει σ' αυτόν.

Η απάντηση του ενάγοντος στην υπεράσπιση ήταν ότι δεν εξασκήθηκε ανωτέρα βία στον πρώτο εναγόμενο, ότι το δικαστήριο έχει δικαιοδοσία και ότι ο ναός δεν ανήκει στην Κοινότητα αλλά στο Θεό και ότι μόνον ο Αρχιεπίσκοπος έχει το δικαίωμα της διαχείρισης των θεμάτων του ναού και της περιουσίας του, τούτο δε πράττει με τους επιτρόπους, οι οποίοι ενεργού μόνο ως εντολοδόχοι του Επισκόπου".

Τελικά η υπόθεση διευθετήθηκε αλλά στο μέλλον άλλοι ιερομένοι δεν θα πειθαρχούσαν και η ύπαρξη Παλιοημερολογιτών στην Κύπρο θα συνεχιζόταν και στα επόμενα χρόνια με την επίσημη Εκκλησία της Κύπρου να μην τους δέχεται σατους κόλπους της.

